

Råd när du vill starta eget

STARTA EGET – Tolv tips och råd

1. Affärsidé och affärsplan

Innan du startar företag är det viktigt att formulera en vision – en affärsidé - för verksamheten i ett längre perspektiv.

När affärsidén är klar ska du planera verksamheten i en affärsplan. Gör en marknadsundersökning och tänk på vilka kunder/patienter du kommer att ha. Det är viktigt att planera långsiktigt.

Praktiska verktyg hittar du på:

- » www.verksamt.se
- » www.nyforetagarcentrum.com

2. Rådgivning

Läkarförbundet ger information till medlemmar som överväger att starta eget.

- » www.lakarforbundet.se/egenforetagare/starta-eget

Skatteverket, Tillväxtverket, Arbetsförmedlingen, Bolagsverket och Försäkringskassan arrangerar "Starta-företag-dag" som tar upp start av företag, registrering, skatt, bokföring, det sociala skyddsnätet och internationell handel.

- » www.skatteverket.se

ALMI Företagspartner ger råd om affärsutveckling och finansiering och kan hjälpa till med lån.

- » www.almi.se

NyFöretagarCentrum stimulerar nyföretagande och hjälper till med att bedöma en affärsidé.

- » www.nyforetagarcentrum.com
- » www.verksamt.se

3. Arbetsgivarens roll

Som arbetsgivare måste du fundera över rekrytering, anställningsformer och villkoren i anställningsavtalen. Det är till exempel viktigt att tänka på arbetstider när det gäller jour och behovet av arbetskraft i olika perioder. Du ska också kontrollera anställdas behörighet att utöva sina arbetsuppgifter. Mer om dessa frågor finns att läsa på Tillväxtverkets hemsida.

- » www.tillvaxtverket.se
- » www.verksamt.se

Formell kompetens från arbetsgivarperspektiv

Det finns krav på legitimation för vissa yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården. Behörighet och legitimation för hälso- och sjukvårdspersonal med såväl svensk som utländsk utbildning prövas av Socialstyrelsen. Mer information om legitimationsfrågor hittar du på:

- » www.socialstyrelsen.se

Arbetsplatskod

Tänk på att kontakta ditt landsting för att få en arbetsplatskod. Arbetsplatskod behövs för att patienten ska kunna åtnjuta läkemedelsförmåner.

Kontakta Försäkringskassan och a-kassan

Om du blir sjuk är det viktigt att det finns korrekta uppgifter hos Försäkringskassan och a-kassan. Det finns särskilda regler kring dessa och det är vissa begränsningar för att få a-kassa som egen företagare.

» www.forsakringskassan.se

» www.aea.se

Medlemskap i en arbetsgivarförening

Det rekommenderas att vara medlem i en arbetsgivarförening och att teckna kollektivavtal om du har anställd personal. Där har du stöd av kollektivavtalade försäkringar och får rådgivning om du som arbetsgivare behöver hjälp.

Pension

När du är egen företagare måste du själv planera och sätta av pengar till din pension.

» www.pensionsmyndigheten.se

4. Registrera ditt företag

Bolagsverket och Skatteverket har en gemensamma webbtjänst där du kan registrera ditt företag.

» www.verksam.se

5. Regler för offentlig ersättning – Tre system

”Nationella taxan”

I lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning finns de regler som gäller för etablering av privat verksamhet för nationellt ersättningssystem (nationella taxan).

De privatläkare som är anslutna följer de ersättningsnormer, som finns angivna i förordningen (1994:1121) om läkarvårdsersättning.

Sedan 1 april 2009 finns möjlighet att överta en verksamhet på nationella taxan från annan läkare. De läkare som i stället kan ingå i ett vårdvalsystem hänvisas dock till vårdval, med vissa undantag.

För att se vilka mottagningar som är till salu, kan du gå in på respektive landstings hemsida och söka efter ”ersättningsetablering”. Annonsering sker också på www.allego.se eller www.opic.com. Vissa läkare annonserar även själva sina mottagningar i Läkartidningen. Den som lägger högsta budet får ta över verksamheten. Nya avtal måste upphandlas.

Vårdavtal

Vårdavtal är ett tidsbegränsat avtal som tecknas mellan landstinget och läkaren eller dennes bolag. I vårdavtalet regleras inte bara ersättningarna utan även frågor som rör vårdens lokalisering, omfattning, innehåll och inriktning. Vårdavtal måste upphandlas.

Vårdval

Riksdagen har beslutat att det ska bli obligatoriskt för alla landsting att införa vårdvalssystem i primärvården. Bestämmelsen som återfinns i 5 § Hälso- och sjukvårdslagen, trädde ikraft den 1 januari 2010. När vårdvalssystem införs ska lagen (2008:962) om valfrihetssystem – LOV – tillämpas. Patienter inom landstinget ska kunna välja vårdgivare och få möjlighet att välja fast läkarkontakt. Landstinget får inte begränsa patientens val till ett visst geografiskt område inom landstinget.

Alla vårdgivare som uppfyller kraven i vårdvalssystemet ska ha rätt att etablera sig i primärvården med offentlig finansiering. Ersättning och villkor är desamma för alla vårdgivare inom landstingets vårdvalssystem och ersättningen följer patientens val av vårdgivare.

Landstingen ska löpande annonsera om möjligheten att träda in i vårdvalssystemet. Det ska ske på nationell webbplats. Vårdgivare som vill verka i ett vårdvalssystem ansöker om "auktorisering" eller "ackreditering" hos landstinget. Om vårdgivaren uppfyller de av landstinget uppställda villkoren ska landstinget godkänna vårdgivaren. Därefter tecknas avtal mellan landstinget och vårdgivaren. Vårdgivaren förbinder sig då att följa de villkor som gäller för det aktuella vårdvalssystemet. Vårdgivaren får rätt till ersättning från landstinget för de patienter som listat sig där. Ofta kombineras listningsersättningen med besöksersättningar. Det ska finnas ett icke-valsalternativ för patienter som inte väljer vårdgivare.

Mer information hittar du på Läkarförbundets hemsida:

- » www.lakarforbundet.se/egenforetagare
- » www.valfrihetswebben.se

6. Offentlig upphandling

Den offentliga upphandlingen regleras i lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och det är inköparna hos stat, kommun och landsting som har att följa lagen. Reglerna för offentlig upphandling hittar du bland annat hos Konkurrensverket.

- » www.konkurrensverket.se

För vårdvalssystem gäller lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Vid offentlig upphandling lämnas viss information om eget företag till den myndighet som upphandlar varan eller tjänsten. På Skatteverkets blankett SKV 4820 kan du begära offentliga uppgifter från Skatteverket och Kronofogden.

- » www.skatteverket.se

Du kan också hitta information om pågående offentliga upphandlingar och vårdvalssystem hos respektive landsting och på

- » www.allego.se
- » www.opic.com

7. Anmälan

Enligt 6 kap. 6 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (LYHS) ska vårdgivare anmäla sin verksamhet till Inspektionen för vård och omsorgs vårdgivarregister.

Anmälan görs via:

- » www.ivo.se

8. Ekonomi

Skatter och moms

Huvudregeln är att sjukvård är en momsfri tjänst. Intyg och föreläsningar är dock inte momsbefriat. Momslagstiftningen utgår från Hälso- och sjukvårdslagstiftningen. För mer information

- » www.skatteverket.se.

Allmän information om skatter och moms hittar du på Tillväxtverkets hemsida

- » www.tillvaxtverket.se

9. Försäkringar

Patientförsäkring

Det finns krav på patientförsäkring enligt patientskadelagen (1996:799). Läs lagen på

» www.riksdagen.se.

Som privatpraktiserande vårdgivare kan du teckna försäkringen hos något av de privata försäkringsbolagen. Det är viktigt att se i sitt avtal med landstinget vem som ska stå för patientförsäkringen.

Mer information om patientförsäkringar hittar du på

» www.patientforsakring.se

» www.socialstyrelsen.se/

Företagsförsäkring

Företaget bör ha också ha en praktikförsäkring som bl.a. kan innehålla ansvarsförsäkring, patientförsäkring och egendomsförsäkring.

Folksam (tidigare SalusAnsvar) har en försäkring som är speciellt anpassad för läkare som är företagare med egen praktik. Försäkringen är uppbyggd som ett grundpaket och kan enkelt byggas på med tilläggsförsäkringar efter behov.

Även andra försäkringsbolag har försäkringar för företag.

Som arbetsgivare bör du också tänka på att teckna försäkring för anställd personal.

» www.folksam.se/slf

10. Tillstånd

Röntgenutrustning

Röntgenutrustning, viss laserutrustning och strålsteriliseringsapparater kräver tillstånd från Statens Strålskyddsinstitut, SSI. Tillståndet är avgiftsbelagt och ska betalas årligen.

» www.stralsakerhetsmyndigheten.se/start/vard/

11. Sjukvårdsinrättning

Journalföring

Vid vård av patienter inom hälso- och sjukvården gäller kravet på journalföring. Syftet med journalen är att se till att patienten får en god och säker vård. Tidigare bestämmelser i patientjournalagen är sedan den 1 juli 2008 överförda till patientdatalagen. Bevarandetiden för patientjournalen ändrades då till 10 år (tidigare tre år för privat verksamhet).

Syftet med Patientdatalagen är att öka möjligheterna för olika vårdgivare att ta ett gemensamt ansvar för patientens behandling samt möjlighet att med patientens samtycke titta i andra vårdgivares journaler.

» www.socialstyrelsen.se

Säkerhet

Om man som privat vårdgivare har medicintekniska produkter är man samtidigt ansvarig för produkternas säkerhet och att personalen har kunskap om hur dessa ska användas och kontrolleras. Mer om medicintekniska produkter kan du läsa i föreskrifter hos LäkeMedelsverket och hos Socialstyrelsen.

» www.socialstyrelsen.se

» www.lakemedelsverket.se

Sekretess

För all personal inom hälso- och sjukvården, oavsett om verksamheten är privat eller offentlig, gäller sekretess och tystnadsplikt för patientuppgifter.

Sekretessregler för privat verksamhet finns dels i lagen Patientsäkerhetslagen (2010:659) och i patientdatalagen (2008:355).

» www.socialstyrelsen.se

12. Lokal

I avtalet med landstinget kan framgå krav på lokaler, till exempel handikappanpassning. Eventuellt kan kommunen ställa krav på lokalen. Mer information kan du få genom miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i kommunen.

Bygglov krävs i regel om man vill ändra användningen eller utformningen av lokalen. För information om bygglov kontaktar du byggnadsnämnden i kommunen.

Om en verksamhet utförs i uppdragsgivares lokaler är det viktigt att det tydligt framgår vem som ansvarar för att lokalen uppfyller eventuella myndighetskrav. Det kan exempelvis skrivas in i avtalet mellan parterna.

Många kommuner tar hjälp av näringslivskontoret som informerar om lediga lokaler. Man kan också söka på internet eller kontakta fastighetsägare direkt.

Om man ska hyra lokal är det viktigt att veta vad som ingår i hyran, hur lång uppsägningstiden är och ansvar i fråga om förvaltning och renovering av lokalen.

Det är också viktigt att veta vilken verksamhet hyresvärden tillåter i lokalen. Det är möjligt att viss inredning kan komma att bli del av fastigheten. Man ska kontakta hyresvärd om man vill göra ändringar i lokalen.

Om man ska köpa en lokal krävs godkännande av bostadsrättsförening.

Under vissa förutsättningar kan man få dra av kostnader för arbetsplats i hemmet.

» www.skatteverket.se

Har du frågor kan du alltid vända dig till
Läkarförbundets medlemsrådgivning:
medlemsradgivningen@slf.se
telefon 08-790 35 10